

Više Državno Tužništvo u Splitu
 Државно Туџништво Сплит

GRADSKA BIBLIOTEKA
 "JURAJ SIŽGORIĆ"
 ŠIBENIK
 NAUČNI ODSJEK

Poštarića plaćena u gotovini.

16. 8. 1938. u ..... sati

ODBRANA

«ODBRANA» izlazi u Šibeniku redovito srijedom ujutro

Uredništvo i uprava nalazi se u prostorijama
 « TIPOGRAFIJE »
 u ulici Kr. Tomislava, kraj katedrale Sv. Jakova

Glavni urednik: DR. ANTONIUS BURA

Direktor i odgovorni urednik: HAMILKAR VITALIANI

GODINA VI/1 | Pretplata : mjesečno Din 6.— Inozemstvo Din 10.— Pojedini broj Din 1.50 | 13 augusta 1938 | Rukopisi se ne vraćaju. Oglasi se računaju po tarifi. Plativo i utuživo u Šibeniku. | BROJ 553/4

Dnevne vijesti

KO DIRA PAPU — UMIRE.
 »Vreme« između ostalog piše: Kad se stvari posmatraju iz Rima, ovaj najnoviji sukob rasista i univerzalista navodi zbilja na misao da se na karti Evrope neće dati izbaci obračun između dva sveta. Kao zasebni i strašan svet postoji već Rusija. Ekskluzivni levičari i katolici zapalili su Španiju i pretvorili je u žarište. Antisemitizam potresa mađjarska sela, dok ovo pišem. Jedan veliki rasist spušta ruku na zemlju gde god ima Nemaca. Ovo leto ne izgleda daleko ni malo u znaku stišavanja duhova.

ČIŠĆENJE »KUKOLJA« IZ HSS.
 G. V. Radić piše u svom »Nar. Valu« između ostalog slijedeće: »Ja nastojim svojim skromnim silama pridonijeti tomu da u seljačkoj stranci vode uistinu glavnu riječ čestiti seljaci od plugu i motike, da se očisti već jednom sav kukolj, koji se nalazi na sreću vrlo rijedak — u našim redovima. Nećemo bacati punu vreću zrhave pšenice u more, ako se u njoj nalazi za šaku, dvije kukolja«, kao je nebrojeno puta na sastancima. Nećemo dakle rušiti veliku zgradu nećemo ni dozvoliti da tko ruši našu seljačku stranku, ali ćemo s petnim žilama nastojati da se onaj kukolj istrijebi, a da se svagdje na svakom mjestu u stranci, a pogotovo u osnovnim pitanjima poštuje narodna volja! Završicu sa riječima mog oca: „Seljačka stranka mora biti seljačka ili bolje da je nema!“

ZADUŠNICE ZA POK. RADIĆA U ZAGREBU. Dne 8 o. mj. održane su u zagrebačkoj katedrali zadušnice za pok. Stj. Radića. Prisustvovali su gg. dr. Pernar, dr. Reberski, dr. Vilder i dr., dok dr. Maček nije prisustvovao već ga je zastupao ing. Košutić. Dr. Maček prisustvovao je zadušnicama u Kupincu u svojoj kapeli.

Dokle će ovako?

U svoje vrijeme, kad je neki ministar govorio o pritisku od ozdo, po Srbiji je bilo smijeha i čak na račun ovoga izraza. Niko pametan nije mogao vjerovati da su se tako naopake izvrnuli pojmovi o zakonima i vlasti. Ali nažalost u ovim našim krajevima taj izraz pun je smisla; on je u stvarnosti takav.

Pred ovom stvarnošću stoje pametni ljudi zabezegnuti, kao pred nekom tebanksom sfingom i nikako ne znaju da to čudo protumače. Međutim ima ljudi, pa misle da žive u nekim davnim vremenima, kad je kos sudio, kad je vladalo pravo jačega. Ima ljudi koji misle da je ovakvo stanje najzgodnije za pravljenje vratolomnih eksperimenata, za pravljenje smrtnih skokova, razumije se, na račun »slabijih«, naime, na račun ispravnih građana!

Ima takvih ljudi u svim društvenim slojevima. Čak, što je najžalosnije, ima ih na položajima, na kojima su po savjesti i dužnosti, pozvani da čuvaju državne temelje, da čuvaju ugled vlasti i zakona. Možda su ovi posljednji glavni uzrok ovim žalosnim anomalijama..

Odlučujući faktori u vrhovima gledaju to, uvjereni smo, najboljim namjerama, iskrenim i bratskim željama da se braća sama zdravom logikom, urazume, kako takvo vladanje ne vodi k dobru; kako već jednom treba da svrši i pobjedi zdrav razum i pošteno srce.

Dok tako rađe, u pretjeranoj bratskoj ljubavi, oni odozgo, dotle su ovi odozdo već davno prekoračili sve moguće granice. Kad se jednom izide iz granica, onda je teško, a često i

opasno, vraćati fanatičare u granice. Svojestvo je uvijek plemenitijih i pametnijih popuštati; ali ma kako ljudi bili plemeniti i pametni, ne smiju to činiti, kad je opća stvar u opasnosti. Lijepa je i uvijek istinita ona rimska rečenica: »Salus rei publicae suprema lex esto.« — Korist države neka bude zakon nad zakonima. — Rode ni otac, na vlasti, nije se ustezao da na smrt osudi rođenog sina, kad bi se o zakon ogriješio. Takvim primjerima ispunjena je rimska istorija. Za to je punim pravom stari rimski Enij govorio: »U staroj snazi i u starom moralu cvjetala je naša država«. I drugi kulturni narodi držali su se i drže se i danas ovih osnovnih principa u unapređivanju svojih država.

Dok su čvrsti temelji zgrada, zgrade se održavaju, dograđuju, uljepšavaju itd., a čim su poljuljani temelji, zgrade ostaju bez smisla za ikakvo popravljanje, njima prijete ruševine. Tako i države, te društvene zgrade najčvršćeg smisla, dok su im temelji, naime zakoni, u snazi, napreduju u svim pravcima; a inače, ako zakoni ostaju mrtva slova, onda su države u pitanju.

Mi nismo za nikakvu idololatriju; ali ipak čudom se čudimo, kad vidimo da se u crkvama, na javnim mjestima, u govorima duhovnog, socijalnog i političkog smjera, ignoriše ime vrhovne vlasti, koja je i nad strankama i nad udruženjima i nad vjerama?

K čemu sve ovo vodi? Mi se čudom čudimo, kad gledamo razne priredbe na javnim mjestima i čujemo razne poklike državam, koje se u zraku zidaju, i ljudima, često mračne

prošlosti, a o stvarnoj državi i njezinoj glavi, ni glasa ni spomena.

Mogli bismo nizati u bezkonačnost nepromišljene, a da ne recemo, razorne tendencije izvjesnih ljudi svih mogućih kategorija, koje u najmanju ruku služe za najcrnju sliku našega socijalnog, političkog i religioznog života.

Dok sve to gledamo, pitamo, dokle će pozvani faktori ove anomalije trpjeti, a dokle će se i ljudi odozdo igrati ovakvih neozbiljnih igara?

Ante Bedrica - Šibenik
 prodaja cipela

Dr. Novaković u Kninu

Prigodom svog boravka u Kninu' u svom govoru, prelazeći na rad stranke, g. dr. Novaković istaknuo je potrebu što jače i disciplinovanije organizacije stranke, apelirajući specijalno na omladinu da se svrstava u redove JRZ i da time pokaže da je svijesna i dostojna onih ideala koji su oduvijek bili ispisani na našim zastavama: Monarhija, Dinastija Karadorđevića i državno i narodno jedinstvo.

Izlaganja ministra g. dra Novakovića bila su popraćena oduševljenim aplauzom i poklicima.

U ime pristaša potom se zahvalio g. ministru g. Šolaja, pa je zatim g. L. Mlinarević predložio odašiljanje pozdravnog telegrama vodi stranke i pretsjedniku vlade g. dru Stojadinoviću, nakon čega je ova konferencija zaključena klicanjem JRZ, dru Stojadinoviću i dru Novakoviću.

Tom istom prilikom primio je razne delegacije. Između ostalih i pretstavnik JRZ iz Šibenika koje je predvodio potpres. ban. odbora g. dr. Milivoj Grubišić, te banskog vijećnika g. dr. Branka Kurajicu koji mu je posebno izložio prilike šibenske bolnice

TRGOVINA POKUĆSTVA
Stj. Karković i Sin
 - Šibenik

Naš Jadran

— Izdanje Arhiva za propagandu izvršnog odbora Jadranske straže; Split 1938. — Bakrotisak i štampa Jugoslov. tiskarne u Ljubljani (Karel Čeč), - 214 reprodukcija; 6 članaka; str. 68+214.

Ovo reprezentativno djelo, jednog klasičnoga kraja Jugoslavije, koje imadaše sreću po prirodnim ljepotama i po vrlo ranoj, relativno, pojavi umjetničkog stvaranja u slikarstvu, kiparstvu i graditeljstvu, u svojem davnom dodiru sa zapadnom i istočnom kulturom, podražavanjem i samoniklom nadarenošću; ovaj naš kraj — Jadran — u borbi za samoodržanjem i u iskonskom nagonu za umjetnošću: stvorio je djela kista, dljeteta i arhitektonike neprolazne, umjetničke vrijednosti, koja su u ovome djelu »Naš Jadran« reproducirana umjetničkim ukusom, estetskim shvatanjem urednikâ i saradnikâ. Gospoda koja urediše ovo remek-djelo svoje vrste, bez sumnje, doživjeće priznanje stra-

ne i naše stručne i objektivne kritike. Izbor reprodukcija: Prirodne ljepote; Arhitektura; Silkarstvo; Kiparstvo; nije sve, ali je izbor odličan; bakrotisak i štampa Jugoslov. tiskarne u Ljubljani (Karel Čeč) izvela je svoj rad savršenošću takovom da joj mogu biti ljubomorni prvi svjetski bakrotiskarski i štamparski zavodi. Ovakovo i reprezentativno i propagandističko izdanje na čast je »Jadranskoj Straži«; ono je ujedno privlačivo sredstvo za naš turizam: ono je dokaz umjetničkog smisla sinova Jadrana, a ujedno i ponos naše mlade Države — Jugoslavije, kojoj je Jadran najljepši ures, izvor poleta i nadahnuća za veliku njenu budućnost i nacionalnu jugoslovensku, pomorsku silu sa svojom trgovačkom i ratnom mornaricom.

Naš Jadran, ili naša — danas — Dalmacija, na našu nesreću, malo je vremena bila zapravo naša; doduše, naš slavenski svijet živio je kratko vrijeme svojim slavenskim životom;

malo su vladali ovim krajevima hrvatski kraljevi; kratko razdoblje bijaše Jadran »mare nostrum«; pa i to kratko vrijeme, primorski Slaveni, Hrvati, morali su se krvavo boriti za svoj jezik u crkvi — staroslovenski — napadani, zlostavljani od silnijih i kulturnijih Latina. Kasnije gospodstvo Venecije, provale turske, pa austro-ugarska monarhija od Jadrana napraviše svoju podvornicu, a mi smo Hrvati, boreći se za svoje samoodržanje, najveću svoju snagu trošili za dobro i napredak — silnika-gospodara!

Istina spasavali smo, što se je dalo spasiti: svoj narodni jezik i na njemu stvorili narodnu i umjetnu poeziju; prvu, zaslugom naših ratara i čobana, a drugu, nekolicinom pjesnika Splicana, Zadrana, Hvarana, a najviše Dubrovčana, u maloj, idealnoj republici — Dubrovniku. Ali, prava primorska Dalmacija, pa uza nju i sela i varošice naše — i ako nijesu poznavale italijanskog jezika — bile

su u velikom broju »autonomaške«! Pravi i prvi preporod, i slovenski i hrvatski, nastade u Dalmaciji tek šezdesetih godina prošloga vijeka, džinovskom borbom starih, dalmatinskih narodnjaka, podrugljivo nazvanih »puntari« od dalmatinskih »tolomaša«, kojih još ima po Dalmaciji.

Ova sitna dizgresija nametnu mi se čitanjući uvodnu riječ u spomenutom djelu, napisanu od g. dr. Ive Tartagli-e. Njegov sastavak napisan je poletno, pjesnički. Kao da čitate samoga D'Annunzia. To je pjesma u prozi Našemu Jadranu. Auktor je čovjek velike kulture i načitanosti, a ujedno obožavalac Jadrana. No — neka mi dopusti — pjesnik Jadrana, njegovoj himni fali nešto, što se je moralo da spomene u tom lijepom i kitnjastom panegiriku, a to je ovo: svaki odlomak toga danuncijanskog sastava (po stilu) završava samo — sa: to je naš Jadran! Da, i ja velim — naš! Ali da je Jadran — naš, čija je zasluga? Ko je učinio da —

Zrnje iz starog vijeka Hajka šibenskih novinara

Jedan brat tužio je svoga brata zbog nekog strašnog nedjela. Tuženi će reći svome bratu: — Ti dakle tražiš moju smrt? Ti ćeš sigurno pisati ocu, i on će me osuditi, on će me otjerati iz kuće, ostaću na putu. — Zašto? odgovori drugi; ti ćeš obećati našem ocu sve što od tebe zatraži; ti ćeš ga moliti za oprostjenje, i on će ti sve oprostiti, jer on je dobar. Ja te dakle sokolim da se pouzdaš u svoga oca. — Vrlo dobro, reče tuženi brat, ti mi lijepo pričaš o vrlo prijatnim stvarima; ali, vjeruj mi, ako stvarno ljubiš svoga brata, treba da pred ocem sakriješ grijeh, i onda bi se on mnogo radije predao boljem životu.

Mi smo kao mravi ili kao pčele. Kad nas istjeraju iz našeg mravinjaka ili iz naše košnice, mi se rastužimo, mi nekako očajavamo; mi ne znamo da se snademo. Kad dodemo u drugo mjesto, gledamo more, zrak i nebo, kao i sve ostalo, i sve nam se čini tuđe. Priroda nas je stvorila slobodno i bez zapreka; ali mi se sami u okove okivamo. Međutim pametan čovjek ne gleda samo jedno mjesto kao izvor svoje sreće; on se smatra građaninom cijele domovine, pa i građaninom božjeg grada, naime cijelog svemira.

Narodni tribuni: Petilij i Kvinto jednog dana tuže pred narodom Scipiona Starijega i posluže se klevetom. Scipion nije ništa odgovorio svojim tužiocima; nego obrativši se narodu reče: »Danas sam, o Rimljani, pobijedio Hanibala i Kartagane i unapredio državu. Ja uzimam pobjednički vijenac i penjem se na Kapitol«. Kad je to rekao, ovjenča se lovorikom i pope se na Kapitol. Narod je pošao za njim, a tužiocima su ostali sami.

PAŽNJA GG. PRIMAOCIMA „ODBRANE“

Čast nam je ovime pripomenuti, da smo svu onu gospodu, kojima smo dostavili 1-2-3-4 broja našeg lista ubilježili kao naše stalne pretplatnike te ih istodobno zadužujemo za pretplatni iznos. Biće potrebno da se taj iznos redovito i točno uplati jer održavanje i prosperitet našeg lista ovisi samo od gg. pretplatnika i oglasivača. Unaprijed se zahvaljujemo i preporučamo

UPRAVA.

danas — i u budućnosti bude naš? Eto, mislim, to fali toj himni Jadranu! Da je, danas, Jadran naš, zasluga je naše države Jugoslavije, t.j. zasluga je našeg Oslobođenja i Ujedinjenja; zasluga je Hrvata, Srba i Slovenaca! Da se ne budu oni ujedinili, sami po sebi — ni Hrvati, ni Srbi, ni Slovenci, ne bi bili postali gospodari Jadranskog mora! Bez Jugoslavije ne bismo bili posjednici „Našeg Jadrana“.

Ko hoće da pjeva - danas - himnu Jadranu, mislim, da mora podvući historičku istinu, realnu činjenicu: Jadran je jugoslovensko more, a nije, napose, ni srpsko, ni hrvatsko, ni slovenačko!

Ako danas postoji i Jadranska Straža i može da izdaje onako prvorazredno djelo, kao što je »Naš Jadran«, zar tu nacionalnu ustanovu ne uzdrže podjednako i Slovenci, i Srbi, i Hrvati? Jednom riječi — Jugoslavija!?

Obzirom na članak »Stražimo stra-

Još »Odbrana« nije bila ugledala svjetlo, a naša je štampa širom domovine lutnjala od gromova naših vijesnika istine. Ozbiljni su ovi naši ljudi, a i vrlo su pametni: vreća je bila zavezana, a oni su znali da je u vreći mačak! Kad se je vreća razvezala, onda su ostali razočarani; pa kad nisu vidjeli mačka, daj onda udri po uredniku. Ko da ih pita, je li ili nije istina, što oni pišu. Glavno je da zainteresuju publiku protiv nečega što im nije milo, što im je trn u oku. Razumije se nije njima do njih; njima je do općega dobra...

Zamislili se ljudi, kako može da reduje list čovjek, koji nije bio novinar po zanimanju, nego čak šta više »neuspjeli pjesnik« »neuspjelog eposa«.

Nije to šala, već je istina, da je njihova galama doprla i do »pobožnih duša«, pa su udruženim silama žilavo radili, tako da su uspjeli da zatvore štampariju i uguše »zlo štivo«. Ali, kako je svako čudo za tri dana, tako je bilo i ovo.

Pa, kad se je došlo do toga da se je »Odbrana« nanovo pomolila, »neuspjeli pjesnik« navešće u svoju odbranu nekoliko navoda iz vremena kad je »Sudbina izdajice« bila štampana, i to iz pera njima simpatičnih kritičara. »Smotra dalmatinska«, br. 56, 1912. »Ovaj krasni epos zaslužuje svaku hvalu. Krasna mu je zamisao, a vješto izvedenje. U pjevanjima izra izobilja uzvišenih ideja, krasnih razmatranja, lijepih zapleta, zanimljivih prizora i poučnih primjera. Pjesma se odlikuje lakoćom nizanjanja stihova, tako da se pjesme čitaju bez ikakvih napora. Jezik mu je lijep i čist.«

»Il Quarnero«, br. 252, 1912: »Tim veća pohvala ide prof. Mišuru, koji se na to dao, a u istinu i lijepo uspio. U svom eposu obradio je na originalan način Judinu izdaju. Krasno je izvedena psihologija Jude poslije izdajstva, a još ljepše su epizode u zadnjim pjevanjima, kad je pjesnik uveo u radnju Saru, vjerenicu Judinu.

Jezik je lijep, stihovi teku glatko«. »Hrvatska«, br. 218, 1912: »...Mišura, već prije se je odlikovao vrstnim pjesničkim sastavcima na latinskom i hrvatskom jeziku, te je stekao i zaslužno priznanje na tom polju. Sada je obogatio hrvatsku književnost ovim religioznim eposima u kojim je izlio obilje svojeg pjesničkog dara. Po uzoru talijanskih humanista iz XVI vijeka, iz vremena Laza X, dao se je daroviti pjesnik na izrađivanje eposa Jude Iškariota, Kristova izdajice. Epos je spjevan u dotjeranoj formi narodne pjesme, obilan je pjesničkim ukrasima, a čistoćom jezika sačinjava

žu« našeg velikog kiparskog genija, g. I. Meštrovića, (neka mi oprosti slavni kipar) čudim se da je on mogao ovako nešto da napiše! Sama ova njegova tvrdnja: »Imadu dva srodstva: krvno i duhovno. I kako su nam pored naše uže braće (Srba, Slovenaca, Bugara) krvna braća Česi, Poljaci, Slovaci i Rusi, tako su nam duhovna braća, zahvaljujući našem Jadranu, Romani, Heleni i drugi narodi na Sredozemnom moru«.

Da postoji srodstvo krvno i duhovno, poznata je stvar; ali izražaj »uža braća«, (a prema tome morala bi postojati i jednina: uži brat), meni je sasvim nepoznat u našem jeziku! Komparativ od pridjeva »uzak« — jest — uži, pa može da bude: uži put, usko odijelo i uže (odnosno) šire odijelo, ali nikako: uski ili uži brat! Brat je brat, koji može da postane i nebrat, ali nikako ne može da postane uži ili širi brat! Genetički ili etnički mogu nam braća da budu bliža ili dalja, srodnija ili nesrodnija!

protiv dr. Mišure

pravo biserje naše narodne literature XX vijeka«.

»Dan«, br. 33, 1912: »...Lijepe poredbe, ukrasi, razne figure vele nam, da je pjesnik duboki psiholog, veoma vješt u opažanju prirode, dok cijelo djelo odiše klasičnom naobrazbom pjesnikovom, kojemu je poznata narodna duša i kroz pjesmu i kroz pričju. Jezik mu je veoma lijep... Ako usporedimo ovu knjigu s djelima naše moderne literature, te danas izlaže u pjesmi i u prozi, ova bi bila pravi. a ona patvoreni dragulj...«, te za to svakome preporučamo čitanje ove uprav zlatne pjesme.«

»Serafinski perivoj«, br. 8 i 9, 1912: »...Svako će iz ovoga kratkoga prikaza vidjeti, da je predmet vrlo srećno izabran, majstorski podijeljen, a tko si nabavi djelo i pročita, opazit će, da je to najuspjeliji pjesnički proizvod, što ga je religiozna Hrvatska proizvela.«

Ovi izvodi jasno govore, kako »uortačena braća« promašise cilj. Ovdje namjerno navodim samo one citate, koji mogu da posluže kao najbolji »argumentum ad hominem«. Mogu da izjavim da se je ipak našao jedan kritičar, neki student-domagojevac, čini mi se P. Grgec, koji je u »Luči« rekao da epos nije uspio. On se je pozvao na stih, koji je i šibenski novinar naveo u »Hrv. Dnevniku«, naime: »Drob mu puče, cr'jeva se prosula«. I za g. Grgeca onda, kao i danas za šibenskog novinara, taj je stih takve prirode da zbog njega cijeli epos nije uspio. Uostalom, kad bi i taj stih bio tako strašan i izgledao kao neki monstrum u estetici, šta bi onda naša gospoda imala da kažu za Sv. Pismo: »Crepuit medius et diffusa sunt omnia viscera eius«. (Puče i cio mu se drob prosu). To je uprav mjesto, gdje se govori o Judinoj smrti. A što bi tek imali da kažu o najvećem pjesniku svijeta, naime o Homeru, koji pjeva u XXI pjevanju Ilijade, 180-183:

»Tad go preteče Ahilej i mačem ga ubi iz bliza, Jer ga do pupka zgodi u trbuh, te sva crijeva Na tle mu saspu se, mrak se navuče na oči njemu«.

Trebalo bi da naša uortačena gospoda bar toliko znadu, da je najpametnije ne dirati u ono što miruje.

Ja sam uvjeren da je i ona Voltaireova krilatica više puta ostala bez uspjeha: »Mentez, mentez, toujours restera quelque chose«. (Lažite, lažite, uvijek će nešto ostati).

Uvjeren sam i o tome da čovjek koji nevaljalcima pruža ruku, uvijek se kaje, pa bilo to ranije ili kasnije.

Što je rečeno za istinitost tvrdnja

Pa opet: kako su nam Poljaci, Česi, Rusi — krvna braća, a Srbi i Bugari — valjda nisu?! Jesu li, najzad, Romani i Heleni naša duhovna braća? Zar to ne mogu da budu i Germani?! Zar mi je svak dahovni brat, od koga sam nešto poprimio?

Dvije studije, u spomenutom djelu, g. Dr. M. Abramčića »Kulturno-historijski pregled do dolaska Slavena« i g. Dr. Lj. Karamana »Umjetnost na istočnom Jadranu«, odlikuju se spremom naših prvaka stručnjaka iz toga područja. Njihove radnje, za ovu prigodu napisane, plod su temeljitog poznavanja predmeta i po njihovim vlastitim istraživanjima, i po kritičnom proučavanju svega što je o tome kod nas napisano. I ako su obje radnje strogo znanstvene, napisane zbijeno, lakoničnim stilom i znanstvenom akribijom, jasne su i pregledne i pristupačne i nestrukovnjacima. Uz umjetničku stranu te knjige, ove dvije su radnje zavidan ures djela.

Članak g. Dr. A. Schneidera na-

Albanska vlada ograničava broj intelektualaca u zemlji

Prema najnovijoj uredbi za srednjoškolsko obrazovanje albanske omladine ministar g. Dibra pristupio je reorganizaciji srednje škole. Tom uredbom predviđeno je ukidanje nekoliko srednjih škola, takoda će se u cijeloj Albaniji postojati samo tri liceja u koje će se primiti đaci uz prilično visoku uplatu školarine. Isto tako uredbom predviđeno je otvaranje nekoliko poljoprivrednih, industrijskih i trgovačkih škola, preko kojih će se albanskoj omladini pružiti stručna sprema za samostalan rad. — To rješenje donešeno je zbog prevelikog broja nezaposlenih intelektualaca. Stipendije za studije u inozemstvu također će se ograničiti.

Gostionica „JADRIJA“

D. Škorin ŠIBENIK kod Ribarnice
Svaku večer damen kapela
CIJENE UMJERENE

»mojih prijatelja«, u koliko se one odnose na moj »neuspjeli epos«, isto važi i za moje političko opredijeljenje. Oni kažu i u »Hrv. dnevniku«, a i u drugim nekim novinama, da sam pristalica J.N.S. Mogu im odgovoriti, sa činjenicom, s kojom ću najbolje ilustrovati njihovo ozbiljno poznavanje ljudi. Kad bi bila njihova tvrdnja tačna, onda pitam gospodu, zašto bih bio penzionisan 1933, kad je J.N.S. bila u naponu svoje snage, i to preko moje volje i prije vremena? Zašto bi mi bio primjenjen § 110 i zašto bih izgubio više godina službe, koju Zakon priznaje i koja je tolikim drugim priznata, kao i nepričanje prvoga stepena III grupe, na koji sam stekao zakonsko pravo dvije godine prije penzionisanja? Ovdje ću napomenuti da za cijelo vrijeme ni jednom riječju nisam bio opomenut, nego čak šta više u superlativu ocjenjivan u vladanju, kao i u nastavničkim i starešinskim kvalifikacijama i spremi.

O sebi pisati nije lijepo, pa ću ostaviti i tolike druge detalje i prije rata, kao i za vrijeme i poslije rata, iz kojih bih se vidjelo, kako ja nisam nekako s Marsa pao na polje na kome se javno radi u raznim kulturno-patriotskim pravcima.

Dobro su stari kazali da istina rađa mržnju; ali da mržnja može toliko da zaslijepi ljude, nisam mogao vjerovati, pa sve da su ti ljudi ono što su.

Ovaj nelijepi posao može samo da daje većega potstreka rada u »Odbrani«; a tu vrstu ljudi, ukaže u vjernoj slici sijača laži i klevete. am.

pisan je pregledno, i veoma poučno na temelju već objavljenih literatura o dalmatinskim umjetnicima u tuđini. »Narodna umjetnost« od gosp. inž. Tončića, poznatog našeg strukovnjaka u pitanjima folkloru, ne iznosi što novo, već je više informativan i namijenjen propagandističkoj svrsi, napisan feljtonističkom jasnoćom.

»Naš Jadran« zaslužuje i radi reprezentativnih, veoma uspjelih produkcija i zbog spomenutih napisa ozbiljnih stručnjaka naših da resi sve naše biblioteke, kulturne ustanove uopće, a privatnici, prijatelji umjetnosti i knjige naći će u tome djelu duševnog užitka.

Ako nešto prigovorih, učinio sam to stoga, jer mislim da u ovakova reprezentativna djela, koja imaju da budu svojina svih Jugoslovena, ne smije ni da se potkrade kakova plemenska, politička tendencija. I Jadran, pa i »Jadranska Straža« — danas — svojina je svih Jugoslovena, bit je osjetljiva naše nacionalne i mlade Jugoslavije, bez koje ne bismo imali ni Jadrana, a kamoli »Jadransku stražu«.

Knin. Dr. Mirko Perković

VIJESTI SA OBALE NAŠEG JADRANA

IZ UREDNIŠTVA. Poradi prekinuća rada, bio je onemogućen redoviti izlaz lista.

Poradi preobilja materijala morali smo u ovome broju izostaviti nastavak feljtona »Čovjek« kao i mnogo članaka i vijesti naših suradnika, premda se je upotrebilo sitna slova, što je skopčano sa većim troškom.

Umoljavamo da se to uvaži.

PRETSJ. VLADE Dr. M. STOJADINOVIĆ na povratku sa svog puta po Dalmaciji sa gospodom i kćerkom prispio je ovamo 4 ov. mj. u 20 sati parobrodom „Petka“ koji se usidrio i proveo noć kod Prvića. U petak ujutro brod je otplovio u uvalu Tiharišica na otoku Tijatu gdje je ostao cijeli dan odmarajući se i kupajući se sa svojom obitelji.

Na večer poslao je u Šibenik svoj motor i pozvao k sebi Sreskog načelnika g. Urlića kojemu je kasnije stavio na raspolaganje torpiljarku da ga odveze natrag u Šibenik.

U subotu ujutro g. Pretsjednik otputovao je put Sušaka.

PROŠLE NEDJELJE šibenski biskup presvij. dr. Mileta blagoslovio je orgulje u Zlarinu. Na parobrodu, s kojim je putovao vijala se je na prvom jarbolu jugoslovenska državna zastava njemu u počast.

Mjesto odgovora

APOSTATAM, HRV. STRAŽI i KATOLIKU

Kuća je moja — kuća molitve, a vi je pretvoriste u razbojničku špiju. (Isus)

Djela su vaša odreka Hrista;

A djela moja odreka laži;

To sada neka „Katolik“ kaže

Rođenoj sestri „Hrvatskoj straži“.

Prevarih ja se, sestrice draga,
I naše ime drugome priših;
Apostate mi smo Hristovih djela,
Hristove knjige ideja viših.

Zaboli trn smo u zdravu nogu,
Pa sad nam „ispod velike časti“,
Slušati žrtvu, kako nam zbori
O grješnim djelim rođenih strasti...“

Ja ću vam opet istinu kazat:

Naša je zemlja „sokola“ puna;

Nama ne treba „orlova“ mrkih..

Nama ne treba tuđinskih „kruna“.

Zemlja je naša — zakona kuća:

Pravda se kroji, a red se stvara;

Kulturani duh je naroda našeg,

Njemu ne treba tuđih „križara“.

Grobovi b'jeli, puni crnine,

Vukovi gladni, s janječim runom,

Vi pogled strvni bacate na sv'jet,

Ropstva ga ružnom krunite krunom.

Jezik vam prepun medenih r'ječi,

A duša prázna i gola srama;

Misli i djela nemaju veze

Vašeg oltara i vašeg hrama.

Gujsko gn'jezdo nije vam ravno,

Pantere, risi, hijene, tigri,

Sve je to malo pred vašim likom,

Pred vama zv'jeri naliče igri.

Hrist vas je bičem tjeró iz hrama;

— Od doma svetog njegovog oca

Stvoriste radnju orgija grješnih,

Skupiste ološ s konopca, s kóca.

Gledajući na vas tvorac je plakó,

Kajó se ljuto, što ljude stvori;

Pred vama kletva, za vama jauk,

Oko vas svuda lelek se ori.

Slavite Hrista ustima grješnim,

„Nebaskom hranom“ hranite duše;

Al' vaša djela pakosti puna.

Hram Hristov sveli s temeljem ruše.

Knjigu života ljudima daju

„Za melem“ vaše „nevine ruke;

Slovima mrtvim rušite vjeru.

Sve ideale golgotске muke...

Farizeji su trnovu krunu

Golgotskom svecu potajno spleli;

Vi ste mu biče i ocat dali,

Vi ste ga mučke na krst propeli.

Dokle će, bože, sijati mrki

Pakosti kletu sijati sjeme;

Dokle će ljudi skrštenih ruku

Gledati mirno pakleno pleme?

Danteov pakó prepun je slika

Mrkih vam duša u krpam tamnim.

Lubanjam vašim popločan pakó,

Trepet i strah je satanam samim.

Sito je nebo, pakó i zemlja

Plodova vaših nečasnog rada,

Sinovi mraka, krije se u mrak,

Bjegajte s divnog Hristova sáda.

Vaš kalup blagom ne treba bogu,

On duh je čisti, što život daje;

On uzrok prvi svemira silnog;

On svjetlost sjajna, što vječno traje.

Zaštite vaše ne treba bogu,

Molitve vaše ne treba sv'jetu;

Svemoguć bog je, a sv'jet je dobar,

Sv'jet je u bogu, a bog u sv'jetu.

Ipak se nisu ostvarile želje naših protivnika jer će „Odbrana“ i nadalje da izlazi!

Nemaš ti neprijatelja, rodi ti ga majka. (Narodna poslovice)

Onima kojima nije poznato pravo stanje, a čuju, donasaju ili prenašaju ono, što ulica i nesavjesni dopisnici tendenciozno iznose

Pošto svaka posljedica, razumije se, imade i svoje uzroke, želio bih da ovim putem iznesem pred javnost prave i davne uzroke, u prvome redu osnivanju »Tipografije« štamparsko novinskeg knjižarskog zavoda u Šibeniku u kome je potpisani punomoćni voditelj, pa zatim prisilnom momentalnom zatvaranju i neposrednom opozivanju tog naloga.

Srima biće vrlo dobro poznat ili su bar čuli govoriti o bivšem starom i solidnom štamparskom zavodu, osnovanom u Zadru g. 1860. pod imenom L. Vitaliani i sinovi a kasnije E. Vitaliani. Taj zavod preselio se je prije oslobodjenja u Šibenik (1921 g.) nakon pretrpjelih teških časova tamničenja i demolaranja tiskare, radi izdavanja ondašnjeg »Branika« kako smo već javili uslijed ondaš. izazova, u »Tribuni« br. 387 od 27 VI 1936. Od tada stupio je potpisani u pravo društveno poslovanje sa ocem, radeći podjednako sa najvećim marom za dobrobit zajednice, te od tog doba pa dalje nije se moglo već samo izraziti najljepšu i najiskreniju zahvalnost Šibeniku i P. n. šibencanina pa i srima ostalima van Šibenika, koji su uvijek i u svemu bili pri ruci i pomagali nas.

S razloga, što otac nije mogao dobiti naše državljanstvo, naziv firme, prema ugovoru promijenjen je u: E. Vitaliani i sin.

Kao što je poznato, u tome je zavodu godinama iskustio na daleko poznati nacionalni list »Tribuna«. Jedan nesavjestan čovjek poradio je međutim na tome, da u zgodnom času, »jednim hicem ubije dva zeca«, t. j. 1) da nađje načina kako bi obustavio izlaženje »Tribune« koja politički njemu i njegovim prijateljima bila je uvijek trn u oku i 2) da raskine društveni rad između 80 godišnjeg starog, poštenog, nikad okaljano radnišnog oca i svog rođjenog sina. Taj vrlo dobro poznati »čovjek« uspio je da u: pomoć famozne »čimovnice« (vrlo odana našim obiteljima) upliviše na starog, ponarvljamo, 80 godišnjeg oca, koji poslije zadnje, uistinu teške preboljene bolesti nije bio u stanju da potpuno prozre u dušu nevaljalca te da raskine naš dugogodišnji društveni odnos, a tako naravski, i izlaženje naše »Tribune«. Posljedica toga bila je da umište sve što je samoprijegom oca bilo izgrađeno kroz toliko godina opstanka spomenute firme.

Ja sam se tako, u neočekivanom času našao na ulici sa svojom obitelji, bez ikakvog materijalnog priznanja sa strane očeve, premda je bilo, osim drugog, još i nekih 200.000 din. zajedničkog potraživanja, dok su oni otvorili novu radnju »Opal«.

Kušao sam međutim da bi bez troškova, posredstvom uglednih šibencana pok. dr. Meirnera, gg. Šupuka, dr. Burica, dr. Bacića, I. Zaje, W. Albla, B. Merlaka, A. Frue, huj. Bratušca da se stvar dovede u red, ali nijesu htjeli ni da čuju o kakvom sporazumu. Kasnije pokušao sam da mi to preduzeće unajme uz 3000 din mjesečno. Osim toga bili bi se obvezali uz garanciju i imovulaciju nekih nekretnina urediti sve dugove preduzeća. Na sve to oni nisu htjeli nikako pristati nadajući se da će imati više koristi. (svjedoci: gg. dr. Smolčić i dr. Jerina.

Iza toga što im je uspjelo da mene oštete i odaleče iz preduzeća, bojeći se da ja ne bih ev. smetao — na temelju mog polovičnog prava — na novosagrađenu trokatnicu i prizemlje, direktno je posredovao skupa sa malčhom kod uprave Obrovačke štedionice (g. Milana Zlatana), da štedionica, kojoj smo bili dužni nekih 200.000 D. stavi na dražbu kuću, inače vrijedna cirka 500.000 din. Treba priznati, da

je i Obrovačka štedionica iz vlastite uvjerenosti dala razumijeti, kako bi bilo uputno da se sporazumijemo, da se dug dalje otplaćuje. Ti nesretnici nisu međutim htjeli ni na to pristati, ne znajući, da sve ovo zlo koje čine meni da ga, čak i u rečoj mjeri čine sami sebi. Mašineriju bili su prisiljeni preseliti po uputi tog »čovjeka« na II. kat jedne stambene kuće (!) a danas sve onako leži i rđu.

Govori se međutim, da je neka odšteta koja se odnosila na tiskaru Ernesta Vitaliani sa strane talij. okupatorne vlasti — isplaćeno po našim vlastima oko 100.000 din, što međutim nije istina, već je isplaćeno 28.000 din, koja je svota odmah preisplaćena dvojici rjevniku tog preduzeća.

Nijesu nikada htjeli da se provede konačna likvidacija preduzeća E. Vitaliani i sin. Na taj način nisu dozvolili da se sin bar koristi ma i najmanjim dijelom oćevog imanja ili dobiti te štamparije u kojoj je toliko radio. Premda mislim da je bila dužnost voditeljsku pripomoći sinu kojemu se više nije dala mogućnost da radi u zajednici da si stvori radi obitelji i radi one nedužne djece iste krvi, bar nekavu egzistenciju, prisiljen sam bio dijete od 7 godina držati na školi, daleko od majke, kod staroga tasta e da se spasi od žalosti i glada. Stari moj otac bio bi pravedno uređio, da je mogao sam mirno misliti pa uvjjeti ovu žalosnu situaciju stvorenu čisto iz zlobe i kaprica! Čak mene tuže drž. odev. radi nekih 9.000.- din. javno inkasiranih od tt. Šupuk i Sin do likvidacije poslovanja.

*

Nakon duge i teške borbe uspjelo mi je međutim da se pomoću g. Pelicarića te posredovanjem g. Rossi-a try. u Šibeniku otvori novo preduzeće

»TIPOGRAFIJA«

u kojem sam ja, kako rekoh, voditelj. Ali se ni tu nije mirovalo. Pod vodstvom g. Vjekoslava Matučića, voditelja »Pučke tiskare« i člana uprave Zanatl. Udruženja podneseno je bezbroj tužbi i nastojalo se da se tu osjetljivo naškodi i osujeti poštenu rad »Tipografije«.

To međutim nije uspjelo pa »Tipografija« srećom radi dalje i naš list »Odbrana«, kojeg je cij. publika ubrzo zavoljela, izlazi dalje redovno, a u najkraće vrijeme postaću polutjednik, pod vodstvom ugl. g. dr. A. Mišure koji je inače mnogima i mnogima, kako se vidi, postao trn u oku, jer u njemu vide čovjeka jake volje i neokaljane prošlosti.

Toliko mi je bila dužnost da za sada ordje iznesem; da se podjednako zahvalim ovim vrlo uvažanim g. dopisnicima zagrebačkih i splitskih novina koji su sa tolikim poštovanjem i plemenitošću iznijeli onako lijepe članke o »xatvorenoj« »Tipografiji«, o prof. g. dr. A. Mišuri i o meni, i koji nisu našli za shodno, da podjednako jave o ponovnom otvaranju radnje.

Imati i materijalno uspjeha od jednog poštenog posla držim da nije nikakva sramota. Valjda oni koji obratno pišu, sve rade samo iz ideala, a njihove obitelji žive od »mane« božje.

Hamilkar Vitaliani.

ŽIGON I DRUG

prodaja koža i svake vrsti cipela
ŠIBENIK (DALMACIJA)

Osmrtnice crnim ili modrim robom dobije se za **Din. 30.-**
kod TIPOGRAFIJE vod. Hamilkar Vitaliani
Brzjavni: Tipografija Vitaliani ŠIBENIK kraj Katedrale Sv. Jakova

Vlada je odobrila 30 miliona dinara za javne radove u Primorsk. banovini

Prema dobivenim informacijama iz Beograda vlada g. dra Stojadinovića odobrila je iz 4 milijardskog zajma iznos od 30 miliona dinara za javne radove, u Primorskoj banovini. Radovi se imaju izvršiti u razdoblju od 6 godina. Plan ovih radova već je utvrđen. Isto tako odobreno je i 17,559.000 dinara iz melioracionog fonda.

PRED GRADNJOM SPLITSKE LUKE

Odobreno je i raspisane se jeftimba za 20 miliona din,

Uskoro se ima raspisati jeftimba za gradnju splitske luke, koja se ima da radi prema predlogu italijanskog stručnjaka ing. Cocu Caglia u luki Duje-Pijat u Vranjicu.

Jeftimba će se raspisati sa sada za 20 miliona dinara iz 100 miliona odobrenih za gradnju i popravak jadranskih luka.

Preko ministra g. dra Novakovića Pretsjednik vlade zahvaljuje Primorcima na dočeku

Prilikom sjednice Mjesnog odbora JRZ u Splitu ministar g. dr. Novaković izrazio je članovima stranke zahvalnost pretsjednika vlade g. dra Stojadinovića na svečanim i oduševljenim dočecima koji su mu priredili u Splitu i Primorju.

U Splitu je obustava »Odbrane« izazvala negodovanje i radost

Obustava »Odbrane« zbog zatvaranja štamparije izazvalo je u Splitu dosta čuđenja u redovima jugoslovenski orijentisanih građana. U suprotnim redovima, tj. u b.HSS. a naročito kod gospode oko »Jadranskog Dnevnika« to je bila prava radost, koja evo malo je trajala — jer će »Odbrana« da izlazi i pored svih intriga.

Gradnja vinskog podruma u Visu

Svotom od 1,500.000 din, od česa je vlada dala 500.000 dinara, gradi se u Visu veliki podrum za preradu i čuvanje vina.

Održana je svečanost posvete temeljnog kamena kojoj su prisustvovali načelnik poljoprivrednog odeleđa g. Morović, Marinković, Grgić, dr Ivčević, koji su održali govore o značenju ovoga slavlja.

Ovaj podrum zapravo zgrada u kojoj će pored podruma biti smještene i kancelarije i sala za sastanak za drugara, igraće veliku ulogu za napredak naših vinogradara.

Vlatko Radić u Split

U Splitu je prošlih dana boravio g Vlatko Radić, sin pk. Stjepana Radića, On je došao u Split svrhom da dođe u doticaj sa nezadovoljnicima iz b.HSS, koji su svakodnevno sve brojniji Izgleda po svemu, da g. Vlatko Radić vodi ozbiljnu akciju za skupljanje onih Radićevaca koji se ne slažu samovlasnim radom nekih sadašnjih prvaka b.HSS,

Veličanstvena manifestacija jugoslav. i sokolske misli na okružnom sletu u Biogradu n-m

Sobnoću najprijetli održao se u Biogradu okružni slet uz učešće čitavog Sokolstva Sjev. Dalm. koji je uspio iznad očekivanja u svakom pogledu. Prisutnih 5 hiljada Sokola i Sokolice odšlo je na odusjevljen način svoje patriotsko osjećanje, i pokazalo je da i uza svo borbu za održanje u kojoj je propušteno samo srbi, njegov duh živi, i još se po Sokolskom gestu "borba kliču". To najbolje znamo mi sjevero-dalmatinski Sokoli, koji bez zaštite i podrške vlasti, razvijamo na ovom vrucem terenu ideju Jugoslavenske misli i sokolskog bratstva, stalno u opasnosti stalno u borbi za opstanak a ipak čvrsti i odlučniji nego ikada, da ne popuštamo klonemo. Oduševljene manifestacije Jugoslaviji, Kralju, Slavstvu i Sokolstvu, koje su neprekidno trajale za vrijeme sletu pokazale su da smo svi složni za jedinstvo nacionalnošću, da je naš put bez vruljanja, pravo k cilju i da ga neće, nijedna sila, ili klevete skrenuti sa određenog smjera. Mi ćemo to u svakoj prilici i na svakom mjestu pokazati riječju djelom i odlučnošću a kad nebude ni to dovoljno, neće nas spriječiti ni barikade, jer u nama živi Tirkov borbeni duh - Uvijek naprijed kroz vječno nezadovoljstvo. To je zaključak o ovom sletu.

I samo pod tim mislima i po tom duhu koji je dominirao u srcima svih učesnika, bez ostalih događaja, ovaj slet je više nego uspio i sigurno je da će ostati dugi u uspomeni svih njezinih. Biogradsko Sokolsko društvo mnogo je zahvalilo sve sokolstvo Sjev. Dalm. ovom privedbom i može nam samo služiti na čast.

Slet je počeo već u subotu, bučljadom iluminacijom i akademijom. Točno u 9 sati krenula je sa vježbališta velika povorka na čelu sa sokolskom glazbom. Mjesto je bilo krasno iluminirano. Povorka je prošla kroz mjesto kličući Sokolstvu burno pozdravljena od građanstva i stanaca. Osobito su oduševljenje izazvali Česi, koji su ovdje na hletovanju, i koji su sa pozdravima »Naxidar« izazvali svoju ljubav za Jugoslavenske Sokole. Kad se je povorka vratila na vježbalište, započela je pred više od 800 gledalaca svečana akademija.

Sve vježbe odvijebane su odlično osim nekih iznimaka. Postoje akademije razvilo se kolo, koje je potrajalo do kasno u noć.

Drugi dan je čitavo mjesto ovanulo u zastavama i zecmilu i veselom, sokolskom raspoloženju. Već u 6,30 sati stigli su prvi gosti iz unutrašnjosti.

U 9 sati krenula je od sokolane velika povorka sa dvije glazbe i zastavama na pristavište da dočeka bratu, koji su dolazili »Likom«. Čitavo pristavište bilo je ispunjeno Sokolima i građanstvom. Kad se »Lika« približila nastalo je urnebesno klicanje i pozdravljanje, kojem nije bilo kraja, te se je nastavilo sve dok nije došao brod iz Tijejna, Heline i Murtera.

Nakon što su i oni došli, sastala se je na pristavištu, velika povorka koja je na čelu sa načelnikom župe bratom Melišem, krenula preko obale burno pozdravljena od naše i strane puplike, do vježbališta.

Dok su vježbači imali pokuse, ostali izletnici su se razili po mjestu prepričavajući liugrad sokolskim udorom.

Postoje podne u 3 sata stigli su izletnici iz Preka sa zastavom i glazbom. Došlo je oko 150. Nešto prije 4 sata vježbalište je bilo potpuno ispunjeno a članstvo se svrstalo za povorku.

Točno u zakazano vrijeme krenula je sa vježbališta ogromna povorka ovim rasporedom: br. načelnik župe sa zamjenicima, glazba Sok. društva Šibenik, zastave (10) starješinstvo i uprave društva, članovi u odori članice u vježbačkom odijelu, naraštajke, naraštajci muška i ženska djeca članovi i članice u civilu i građanstvo. U povorci su osim šibenske bile, biogradska, beukovačka i prečka glazba članovi i članice ovih društava: Benkovač, Biograd, Kistanje, Kula Atlagiva, Drniš, Mandalina, Odrvač, Zemunik Šibenik, Preko, Murter, Betina, Tijejna, Novigrad, te njihove područne čete. Uglavnom bilo je u povorci oko 2.500 sokola i sokolice. Povorka je prošla kroz mjesto neprestano kličući, Kralju Jugoslaviji Sokolstvu i t. d. te pjevajući neprekidno jugoslavenske i sokolske pjesme i burno pozdravljena od puplike.

Kad se povorka vratila pred igralište, održao je starješina br. Jovo Seat govor u komu je evocirao uspomene na minule borbe i heroje koji su poginuli za slobodu Jugoslavije i položio u ime svih učesnika zakletvu da će sokolstvo Sjev. Dalm. i nadalje hrabro i častno nositi sokolski barjak na čast Kralja i Otadžbine. Pozdravio je svu braću i sestre i naglasio im koliko značenje ima ovaj slet za razvijanje jugoslavenske i sveslavenske ideologije u ovim krajevima. Njegov govor je često prekidan burnim poklicima i odobravanjem.

Zatim, u ime sokolske župe Šibenik-Zadar, govorio je br. Lj. Montana. On je najprije odao počtu Neumrlom Kralju Aleksandru i izrazio odanost Mladom Kralju i Starješini jugoslavenskog Sokolstva. U svom kratkom ali sadržajnom govoru rastumačio je bit sokolske ideologije i njenu važnost za život Slavije. I njegov govor često je prekidan burnim poklicima i oduševljenjem. Prvućav svegu pak bio je kad je prisutnima pristavljen jedan Arat iz uprave Čehoslovačke Ober Sokolske koji u Biogradu na hletovanju. On je uz manifestacije Čehoslovačkog i Slavenskog održao lijep i značajni govor, koji makar je bio izrečen u čehoslovačkom jeziku ipak je bio toliko razumljiv da zaista oduševljenje klicanjem bratstvu Sokolskom i Čehoslovačkoj.

Iza ovih govora tačno u 5,30 započela je JAVNA VJEZBA svečanim pozdravom zastavi, koji su odale sve vježbačke kategorije zastave i svi prisutni. Nakon što su svi vježbači otišli sa vježbališta nastupila su muška djeca u dvije kolone dvojnih redova, njih 96.

Iza njih nastupila su ženska djeca. Bilo ih je 89. I one su također odlično uspjele.

Iza njih nastupili su članovi i naraštaj društva Šibenik u odbojci. Oni su prirodnobrom igrom zabavljali gledaoce, dok nisu nastupili na vježbalište vježbači za sprave. Nakon što je odigrana odbojka nastupile su na vježbalište članice i naraštajke, njih 62 sa prostim vježbama i izvele ih odlično. Starije naraštajke na raz, boju, članice na gredi, naraštaj na konju i mlade naraštajke sa razlikostima na strunjači. Najviše zanimanja pobudili su članovi sa skokovima s motkom. Bilo je lijepih i dobrih skokova od 2,60 (V. Ronac), a i biogradske članice na gredi pobudile su divljenje svojom teškom vježbom a isto tako i naraštajke na razboju.

Tek što su spravaši otpuvali, već su na vježbalište nastupali snažnim korakom 96 članova. Oni su također prilično dobro odvijebali svoje vježbe ali ne i sa dobrim pokrivanjem. Vježbe su bile slikovite pa su svejedno ostavile lijep dojam na gledaoce.

Iza njih nastupilo je uzorno odjeljenje župe na vratilu i razboju.

To je bila najuspješnija tačka na sletu. Odmah iza toga nastupili su 12 naraštajaka koji su također dobro izveli svoje vježbe. Poslije završetka odsvirana je Drž. himna i čitavo vježbalište odao je dužno poštovanje. To je bila zadnja tačka i nastup je bio odlično završen. Sve vježbe kao što i nastup te istup iz vježbališta pratile su šibenska i biogradska glazba. Nastupom komandovao je načelnik župe br. Meliš.

Poslije nastupa, rasvilo se narodno veselje na vježbalištu, koje je bilo praćeno brojnim raketama i bombama a završilo se nakon što su izletnicima, ispraćeni glazbom, otišli iz Biograda.

Iz Biograda

ODLAZAK G. UKMARA. Na najveću žalost biogradskih Sokolaša a i svih Biogradana primljena je vijest o premještanju g. Ukumara, činovnika carinarnice i zaslužnog tajnika Sokolskog društva. G. Ukmar ostaviće svojim ponašanjem i savjesnošću u službi, dugo sjećanje u Biogradu a biogradski Sokoli nikada neće zaboraviti svog agilnog brata. Iskusan organizator, imao je mnogo udjela u odlično uspjelom okružnom sletu, jer je svojom spremom neumornošću, najviše doprineo tom uspjehu. Njegova simpatič-

ZLATARSKA RADNJA

Ante Fantulin - Šibenik

Veliki izbor razglednica, albuma, uspomena Splita i naliv-pera kod veletrgovine papira, pisaćeg pribora i školskih knjiga

G. A. Milisich
SPLIT

Borba starog i novog ligaša

„HAJDUK“ - „GRADANSKI“ (Skoplje) 4:1

Prvu utakmicu za drž. prvenstvo odigrao je »Hajduk« na svom terenu sa Skopljanskim »Gradjanskim«, koji je tek sad našao u ligu. Prema tome ovo je prva njegova borba sa jednim ligaškim timom, i to na tuđem terenu. Niko dakle nije mogao da očekuje njegovu jaču afirmaciju, ma da »Hajduk« na zadnjim trening utakmicama nije dobro igrao. Danasnja utakmica nije mogla da privuče velik broj gledalaca, najviše jedno 2.000-, jer masa svijeta rtišla u razne izlete. »Hajduk« je igrao sa svojim starim igračima, koji su prošle sezone više puta razočarali našu pupliku, nego li su je razveselili. Danas nisu ni jedno ni drugo, već su je ostavili u stavu očekivanja, da vidi kako će sa jačim protivnicima. Bilo je i lijepih momenata, koji su potsjecili nu dobra stara vremena, ali je i bilo i loše igre, koja ne priliči jednom ligašu. Uza odbranu u svojoj staroj postavi bila je dobra, ona nije dala protivniku nego samo vrlo rijetko da prodje naš bekovski prostor i da puca u naša vrata. Istina ona je kriva za gol koji je dao gost, ali uglavnom ona je svoju zadaću izvršno riješila. Halves-linija je bila dosta dobra zahvaljujući neobično mirnoj, složenoj i preciznoj igri srednjega pomagača Rafanela, koji ima odličan pregled igre i koji izbjegava kratku igru. Njegovi pomagači, Marušić i »Bako« u polju nisu bili najsigurniji, ali su pred svojim golom bili mnogo bolji. Najgori dio momčadi bila je navala i to zbog loše igre jednog i drugog krila, koji su dosta borbeni i dobro centriraju ali loše pucaju korner a još gore šutiraju u vrata, tako da ni sa 2-3 metra bez ikakove smetnje od protivnika, ne mogu da dadu gol. S nji- je puplika bila vrlo nezadovoljna i nije ih štedila pogrđnim epitetima. Centar navale Kragić je pokazao da opet vrlo malo trenira. Dosta je borben, ali brzo klone duhom, kad naidju dva protivnika i vrlo se slabo demerkira, tako da ga protivnik uvijek odlično pokriva i sprječava da tačno puca ili da nepće puca. Kad je pak pucao on je vrlo neprecizno gadjao, tako da je jedan šaljivčina primjetio: »Vlade vodi visoku politiku«, jer su mu lopte išle sve preko vratiju. Osim to-

na pojava vidjela se na svakom mjestu gdje je srebalo raditi. Biogradsko Sokolsko društvo pretrpjelo je svoj najveći gubitak, njegov odlaskom i biće mu vječno zahvalno za njegov rad, i sigurno je da će mu većina Biogradana na čelu sa glazbom i Sokolima prirediti srdačan ispraćaj. Na odlasku želimo gospodinu i bratu Unkaru i njegovoj porodici dug i srećan život.

„ILS“ INDUSTRIJA LIJESA
ŠIBENIK

TRGOVAČKA KUĆA

Dr. Marko Tarle
ŠIBENIK

VELEPRODAJA ZITARICA, BRAŠNA I KOLONIJALA
OTPREMNIČKI ODIO
TELEFON BR. 86

„TVOKAPS“

Tvornica kapa i šešira
(I. BUJ) SPLIT FILIJALA U ŠIBENIKU

JEDNA MOLBA

Slobodni smo ovime toplo se preporučiti svim našim prijateljima u Splitu, Sušaku, Dubrovniku i u svim drugim mjestima naše uboge i nacionalne Dalmacije, Hrv. primorja, Like, Hercegovine, Crne Gore i t. d. Da u interesu što bolje afirmacije našeg lista pošalje nam kadkuda po koji dobar članak ili vijest iz svojih mjesta, kako su običavali i prije za b. Tribune što ćemo mi vrlo rado uvrstiti.

Osim toga želili bismo, da nam svaki iskreni prijatelj nađe po jednog preplatnika i da nam javi njegovu adresu. Time, kao i spomenutom suradnjom te redovitim šiljanjem preplate, naši će prijatelji znatno potpomoci naš list i on će moći da razvije mnogo jaču djelatnost.

A. PAVLOVIĆ

Centrala BEOGRAD
Filijala ZAGREB
OSNOVANO
1844

Najveće skladište engleskih štofova u Jugoslaviji: ZA ODIJELA I KAPUTE. VELIKI IZBOR ŠTOFOVA ZA DAMSKE OGRTAČE I KAPUTE SAV KROJAČKI PRIBOR. - KROJAČKE KOLEKCIJE - Cijene solidne i utvrđene. Prodaja na veliko i na malo

Zastupstvo i skladište

Krojačnica gradjanskih i vojnih odijela

Pero M. Bercé - Šibenik

Lijevaju se dijelovi strojeva. Konstruiraju se propeler od bronze.

STROJARSKA MEHANIČKA RADIONA I LJEVAONICA METALA

S. Kordić

Šibenik

Radiona za popravak svakovrsnih parnih strojeva, sisaljka, motora, automobila, branika, kompresora, turbina.

Montaža svakovrsnih strojeva, mlinova, hidrauličnih presa motora na brodove, čamce itd.

Autogeno varenje i rezanje željeza

Brodarsko akciskoo društvo

„OCEANIA“

u SUŠAKU

Vrši redovite pruge:

Jadran - Španija, Sjev. Afrika, Kanarski otoci

Jadran - Marseille, Španija, Maroko

Jadran - Malta, Sjev. Afrika, Valencija, Marseille

Jadran - Sredozemno more, Sjeverna Evropa

Na svim ovim prugama primaju sa putnici na turistička putovanja uz paušalne umierene cijene

MALI OGLASNIK

Do 10 riječi Din 5. - svaka daljnja riječ 50.

Ako je adresa u upravi Din 2.

Za plamene opte treba poslati Din 2.

markuma (uvrštava se najmanje 2 puta)

Prilopce po retku list 10. - Oglasi po tarifi

SVE TISKANICE za kaucearijske i trgovačke potrebe izvršuju kulantno i solidno »Tipografija« Šibenik.

PISACI STROJ rabljeni traži se OKVIRE SA STAKLOM (vitrine) plitke, za dućanske izloge traže se. Ponude na upravu lista.

STAN OD DVIJE SOBE i kuhinje svijetli, zračan i čist sa tarasom traži se, miran stanar, točan platae i samac bez djece. Ponude na upravu lista.

A. D.